

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ІНВЕСТУВАННЯ “BNP PARIBAS”

© Т.В. Романьок, 2012

В діяльності транснаціональних корпорацій (ТНК) поширеною практикою стає відповідальне інвестування (ВІ), як процес вкладення коштів інвесторів, що враховує фактори соціального, екологічного та етичного характеру поряд з традиційним фінансовим аналізом. Вагома роль у цьому процесі належить транснаціональним інвестиційним банкам, які володіючи вільними від основної діяльності фінансовими ресурсами, акумулюють їх для інвестування в компанії, що відповідають соціальним, екологічним та етичним критеріям. Така політика сприяє не лише отриманню фінансової вигоди, але й зміцнює довіру клієнтів та покращує імідж компанії. Процес ВІ може відбуватись у трьох формах: інвестицій в цінні папери (ЦП) соціально-відповідальних компаній (прямо чи опосередковано через фонди ВІ); активних дій акціонерів та інвестицій на розвиток суспільства (мікрофінансування, інвестиції на розвиток освіти та сектору медичних послуг тощо). Одним з напрямків ВІ фінансової групи “BNP Paribas”, яка займає четверту позицію у рейтингу “Global 2000 Forbes 2011” з обсягом активів 1965,283 млрд. євро., є інвестування в компанії через власні соціально-відповідальні інвестиційні фонди. У 2011р. 0,77% усіх активів групи (15,1 млрд. євро) були розміщені в 31 інвестиційному фонді такого типу та контролювались підрозділом з управління активами “BNP Paribas Investment Partners”. Порівняно з 2010р. обсяг активів, розміщених групою у соціально-відповідальних інвестиційних фондах, зріс на 1 млрд. євро (7%), що було пов’язано зі створенням трьох нових фондів ВІ: BNP Paribas Immobilier, BNP Paribas Developpement Humain та BNP Paribas Obli Etat. Однак з 31 інвестиційного фонду групи “BNP Paribas” лише 14 отримали акредитацію провідного дослідницького центру Франції з корпоративної соціальної відповідальності та ВІ “Novethic”. Це пов’язано з несистематичним виконанням фондами вимог, встановлених зазначеним дослідницьким центром, а саме: 1) 90% компаній, що входять до портфелю інвестицій фонду та в ЦП яких інвестуються активи, мають систематично дотримуватись соціальних, етичних та екологічних критеріїв у своїй діяльності; 2) інформація про показники діяльності фонду та його структуру має бути повністю представлена у його звітах. Частка акредитованих фондів у загальному обсязі відповідальних активів є незначною і становить 15,87% (2,4 млрд. євро). Усі фонди класифіковано на дві групи: “тематичні”, тобто ті, що інвестують в компанії, які мають відношення до охорони навколишнього середовища або забезпечення соціального благополуччя; та фонди, засновані на методі відбору “найкращих” у своїй галузі компаній (табл. 1).

Таблиця 1

Фонди відповідального інвестування, акредитовані “Novethic”, 2011рік

Найменування фонду	Обсяг розміщених активів станом на 31.12.2011р., млн. євро	% від загальної кількості відповідальних активів
Тематичні фонди		
Parvest Environmental Opportunities	153,44	1,02%
BNP Paribas Aqua	83,03	0,54%
BNP Paribas L1 Green Future	61,70	0,41%
Parvest Global Environment	39,34	0,26%
BNP Paribas L1 Green Tigers	16,16	0,11%
Сукупні показники по групі	353,67	2,34%
Фонди “найкращих” у своїй галузі компаній		
BNP Paribas Money Prime Euro SRI	985,06	6,52%
Parvest Sustainable Bond Euro Corporate	231,79	1,54%
BNP Paribas Retraite Horizon	216,25	1,43%
BNP Paribas Etheis	194,38	1,3%
BNP Paribas L1 Sustainable Bond Euro	187,85	1,24%
BNP Paribas Obli Etheis	99,10	0,66%
Parvest Sustainable Equity Europe	76,27	0,5%
BNP Paribas Euro Valeurs Durables	32,46	0,21%
BNP Paribas L1 Sustainable Equity World	20,37	0,13%
Сукупні показники по групі	2043,53	13,53%

Особливістю фондів другої групи є інвестування переважно в ЦП компаній країн Європи: Франції (22,9%), Німеччини (18,2%) та Великобританії (15,39%) (рис. 1).

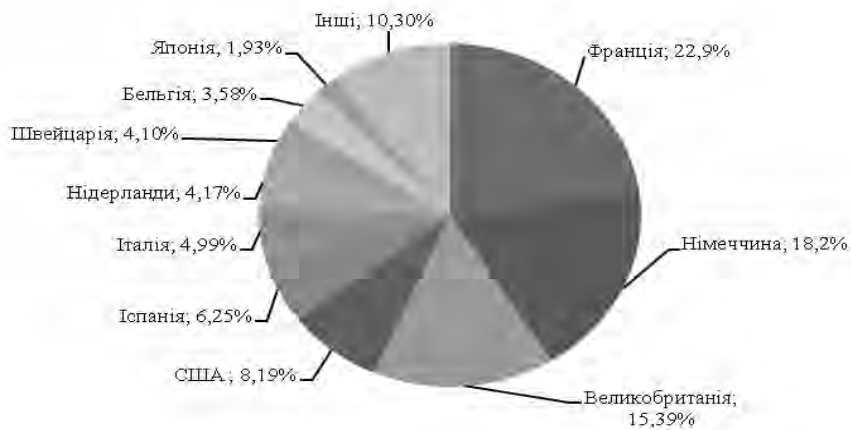

Рис. 1. Регіональна структура активів, розміщених у відповідальних фондах “найкращих” у своїй галузі компаній групи “BNP Paribas”, початок 2012 р.

Примітка: Складено автором на основі [http://www.bnpparibas-ip.fr/central/index.page?l=fre&p=IP_FR-NSG]

Причинами цього є те, що саме європейські ТНК демонструють найвищі показники у сфері корпоративної соціальної відповідальності: у рейтингу найкращих соціально та екологічно відповідальних ТНК “Global 100: World Leaders in Clean Capitalism”, підготовленому канадською компанією “Corporate Knights”, 59 корпорацій представлені країнами Європи; європейські корпорації пропонують ширші можливості для отримання фінансової вигоди та зменшення ризику, адже відзначаються надійністю та мають потенціал для розвитку. У галузевій структурі фондів “найкращих” у галузі компаній групи “BNP Paribas” переважають інвестиції у фінансовий сектор (16,1%), нафтогазову (14,1%) та фармацевтичну (13,4%) галузі (рис. 2). Пріоритетність даних секторів економіки для ВІ пояснюється високими показниками, які демонструють корпорації вищеперерахованих галузей, у сфері соціальної та екологічної відповідальності; високими прибутками; податковими пільгами, що надаються урядами країн інвесторам, що вкладають фінансові ресурси у зазначені галузі. Так, “BNP Paribas” отримує не лише фінансову вигоду, а й створює позитивний соціальний та екологічний ефект.

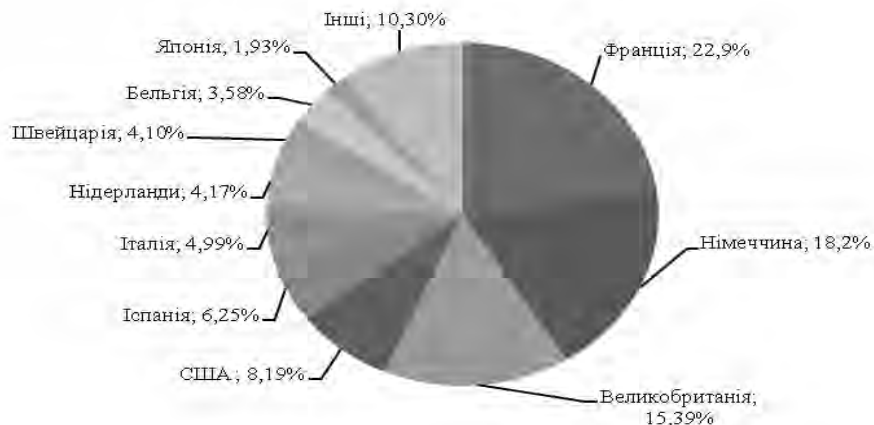

Рис. 2. Галузева структура активів, розміщених у відповідальних фондах “найкращих” у своїй галузі компаній групи “BNP Paribas”, початок 2012 р.

Примітка: Складено автором на основі [http://www.bnpparibas-ip.fr/central/index.page?l=fre&p=IP_FR-NSG]

Отже, частка активів “BNP Paribas”, розміщених у фондах відповідального інвестування є незначною порівняно з загальним обсягом активів групи (0,77%), і в основному спрямовується в країни Європи та США, лише 0,5% інвестованих соціально-відповідальних активів спрямовується в країни Південно-Східної Азії. Питання нарощування обсягів ВІ азійського регіону через інвестиційні фонди є актуальним з огляду на високі темпи економічного розвитку, що демонструються країнами Південно-Східної Азії в останні роки.